

Innspill fra Hjernerådet til regjeringens prosess med å utarbeide «Ny strategi for å tiltrekke de beste hodene til forskning og utdanning»

Hjernerådet viser til informasjon på regjeringens nettsider om at Kunnskapsdepartementet skal lage en strategi for forskerrekuttering og karriereveier i forskning og høyere utdanning: https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/strategi/id2700320/?utm_source=www.regjeringen.no&utm_medium=epost&utm_campaign=nyhetsvarsel%2029.04.2020&utm_content=Utdanning

Hjernerådet vil gjerne komme med noen innspill til den prosessen som nå er i gang i Kunnskapsdepartementet.

Helseutfordringene ved hjernerelaterte sykdommer er særdeles omfattende. Hjernesykdommer rammer 1 av 3 europeere gjennom livsløpet. Kostnadene knyttet til hjernesykdommer er vesentlig høyere enn for tilstander som kreft, hjerte-kar sykdom og diabetes. Så mye som en fjerdedel av all sykdomsbelastning i Norge kan tilskrives hjernesykdom. Med en stadig eldre befolkning, vil sykdomsbyrden forårsaket av hjernesykdommer øke ytterligere i de kommende årene.

Hjernen har en kompleks oppbygging med sine milliarder av hjerneceller og forbindelser mellom disse. Hjernen styrer bevegelser, emosjoner, språk, hukommelse, intellekt – hvem vi er som individer. Grunnet denne kompleksiteten er hjerneforskning i dag utpreget tverrfaglig. Hjerneforskning internasjonalt gjennomgår nå en eksplosiv vekst. Dette skyldes vekst av teknologier som spenner fra cellebiologi til hjerneskaning, men ikke minst en ny strategisk tankegang hvor tverrfaglige team av forskere og klinikere jobber sammen for å løse problemene.

I Norge finnes flere internasjonalt ledende miljøer innen hjerneforskning. Dette gjelder både basal og klinisk forskning. Slike miljøer finnes ved alle breddeuniversitetene og universitetssykehusene. Nobelprisen til Moser og Moser har vært en kraftig stimulans for feltet nasjonalt. Forventningene til norske hjerneforskingsmiljøer er nå betydelige. Det er viktig at myndighetene følger opp med en øremerket satsing på forskning om hjernehelse.

Hjernerådet vil:

- Påpeke behovet for å rekruttere forskertalenter i hjerneforskning for å imøtekomme helseutfordringene og parere veksten i faget internasjonalt
- Foreslå strategiske mekanismer for å utvikle forskertalentene

1: For å imøtekomme behovet for hjerneforskning bør det øremerkes stipendiat- og postdokstillinger innen dette feltet. Vi vil foreslå en ramme som sikrer utlysning av 20-30 slike stillinger årlig, som en nasjonal satsing gjennom Forskningsrådet. En slik satsing vil tiltrekke gode hoder

fordi nevroforskning oppleves som særlig attraktivt og viktig. Stillingene bør knyttes til universitet eller universitetssykehus. En slik nasjonal satsing kan eventuelt suppleres med en prioritering av regionale helseforskningsmidler for stipendiat- og postdok-stillinger innen hjernehelse.

2: Det er urimelig stor usikkerhet i forskningsfinansieringen selv for de beste forskningsgruppene. Dette fører til usikkerhet hos unge forskerrekutter, og alvorlig tap av kontinuitet for forskningsgruppene. Konkurransesatt finansiering bør gis over et lengre tidsrom for de beste forskningsgruppene. Faste forskerstillinger vil kunne sikre kontinuitet, fremme stabil bruk av avansert utstyr, samt optimalisere metodeutvikling. Slike forskerstillinger bør tilknyttes gode og aktive nettverk og sentre som allerede finnes. Dette kan være både rene forskningsenheter og enheter med kliniske oppgaver. Utsikten til fast stilling vil tiltrekke gode hoder til forskning.

3: Norge har en nasjonal forskerskole innen hjerneforskning, Norwegian Research School in Neuroscience (NRSN). NRSN avvikles i 2021 etter 8 år med støtte fra Forskningsrådet. Det er bygget opp en bred portefølje av undervisningstilbud, samt en årlig samling for unge hjerneforskere. Hjerneverket anbefaler sterkt at den nasjonale forskerskolen opprettholdes og sikres permanent drift. Vi anser at nettopp et tiltak som nasjonal forskerskole vil tiltrekke og stimulere unge og ambisiøse forskere.

Vi håper disse punktene er til hjelp i utviklingen av KDs nye strategi. Hjerneverket deltar om ønskelig med glede i den videre prosessen.

Uttalelsen er utarbeidet for Hjerneverket av professor Clive Bramham, styremedlem i Hjerneverket, og professor emeritus Nils Erik Gilhus, leder av Hjerneverkets forskningsutvalg.

Bergen/Oslo 24. august 2020

Med vennlig hilsen
Hjerneverket

Anette Storstein
Styreleder

Aud Kvalbein
Generalsekretær